

Palontutkintaselosteen uudistamishanke

Kalanruoto ja sen kommentointi – eli palontutkintaselosteeseen ehdotettu visualisointi tapahtumapolusta ja pelastustoiminnan kulusta

Palontutkintaselosteeseen on uudistustyön yhteydessä suunniteltu visualisointia, jota voisi kutsua kalanruotomalliksi. Sen lähtökohtana ovat PRONTO:n hälytys-, onnettomuus- ja rakennusselosteille täytetyt ja havainnollistuksen kannalta keskeiset tiedot, joista kalanruotohavainnollistus saadaan generoitua automaattisesti. PRONTOsta suoraan tulevien tietojen lisäksi palontutkintaselosteen täyttäjät pystyvät täydentämään kalanruotoon tulevaa informaatiota, jotta relevantit tiedot löytyvät aikajanelle asetettuina ja tapahtumapolkua täydentäen.

Kalanruotomalli palvelee ja täydentää erityisesti selosteen välilehtiä, joilla käsitellään

- pelastustoiminnan kulkua
- tulipalon syitä (analyysi), sekä
- johtopäätöksiä.

Myös nämä välilehdet täytetään, eikä visualisointi korvaa niitä. Esimerkiksi tulipalon syitä koskevaa kirjallista analyysiosuutta palvelee tapahtumien aikajanelle asettaminen.

Kalanruotomalli korostaa erityisesti onnettomuusselosteen huolellisen täytön tärkeyttä, ja samalla osallistaa pelastustoimintaan osallistuneita tuottamaan palontutkinnan kannalta relevanttia tietoa. Kun pelastustoimintaa koskevat tiedot selkeästi ja konkreettisesti pohjautuvat onnettomuusselosteelle täytettyihin tietoihin, se neutraloi jännitettä, mitä helposti koetaan pelastustoiminnan kulun selvittämisessä ja analysoinnissa.

Erillisestä tiedostosta löytyvä havainnollistus kalanruotomallista perustuu Osaamisenkartoitushankkeessa (OKA2) tehtyyn eri tehtävätyyppien ja -vaiheiden sekä PRONTOsta saatavan informaation aukipurkamiseen palontutkintaselostetta varten. Tässä vaiheessa huomiota kannattaa kiinnittää vain ruotomallin alustavaan sisältöhahmotukseen, ei visuaaliseen esitystapaan. Tässä yhteydessä esitystapaa määrittää se, että malli on luotu MS Visiolla; valmiissa tuotantokäytön toteutuksessa ulkoasua voidaan rakentaa monella eri tavalla. Yksi todennäköinen ratkaisu on se, että ruoto nostetaan pystyyn, jolloin se ei etenisi vasemmalta oikealle vaan ylhäältä alaspäin.

Kalanruotoon saa halutessaan hyvinkin paljon informaatiota. Sen esittämisessä voidaan käyttää eri vaihtoehtoja, jotta ”ruoto ei mene tukkoon” erilaisilla suodatuksilla. Tällainen tasovaihtoehto on mm. se, että informaatio on näytettävissä aikajanan osa kerrallaan, tai otetaan esille vain esim. otsikkotasoa ruodon täyttökohdista. Erityyppiseen toimintaan viittaava ja/tai eri lähteistä tuleva informaatio voidaan puolestaan osoittaa ja erottaa esimerkiksi eri värein. Tässä versiossa

- hälytysselesteelta tulevat tiedot ovat vihreällä
- onnettomuusselesteelta tulevat tiedot ovat keltaisella
- rakennusselesteelta tulevat tiedot ovat ruskealla, ja

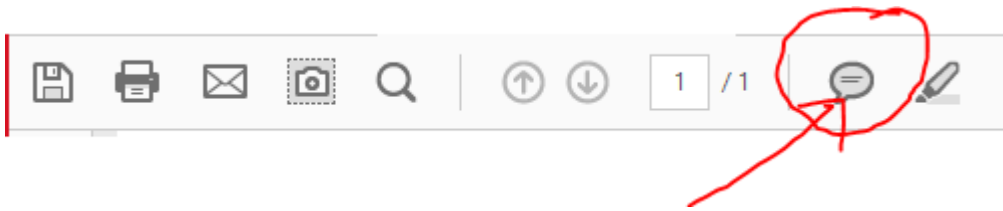
- palontutkintaselosteelta tulevat tiedot ovat puolestaan punertavia.

Miten kalanruotoa kommentoidaan ja kehitetään eteenpäin?

Kalanruotomallinnos on oheisessa pdf-dokumentissa. Ruotoon on purettu alustavasti palontutkinnassa syntyvää informaatiota, jota jo PRONTOn eri selosteisiin tällä hetkellä kerätään. Niistä kaikki eivät välttämättä ole erityisen relevantteja palontutkinnan kannalta. Näistä relevanteistakin osa on kenties sellaisia, joiden esittäminen juuri kalanruodolla ei ole tarpeellista (vrt. edellä kysymys “ruodon tukkoon menemisestä”). Tehtävänäsi on arvioida,

- mitkä kohdat ovat tarpeellisia
- mitkä kohdat voidaan jättää ruodolta pois, sekä ennen kaikkea
- mitä kaikkea pitäisi lisätä – eli mitä ruodolta tällä hetkellä puuttuu.

Merkitse kommentointityökalulla ne kohdat ruodolla olevista tietokentistä, joiden mielestäsi tulisi automaattisesti nousta mukaan graafiseen esitykseen kommentoimalla niitä. Jos puolestaan jokin tarvittava tieto puuttuu, kirjaa se kommenttityökalulla mukaan.

Tallenna muokattu dokumentti uudella nimellä ja lähetä osoitteeseen paivi.makela@pelastusopisto.fi viimeistään **5.9.2021**. Halutessasi voit koota kommenttisi myös erilliseksi tiedostoksi.

Kaikki lähetetyt kommentit kootaan ja seloste-ehdotuksen kalanruoto-osuutta muokataan niiden perusteella.